

Innhold

Forord	5
Innledning	7
Kapittel 1	
Et inkluderende samfunn	15
Verdigrunnlag	16
To definisjoner på universell utforming	17
Forståelser av funksjonshemming	22
Et tverrfaglig fagområde	29
Kapittel 2	
Ny lovgivning	35
Juridisk vern mot diskriminering	36
Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven	37
Plan- og bygningsloven	38
Universitets- og høyskoleloven	40
Oppfølging av lovene	40
FN-konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne	42
Ikke-diskriminering og likeverd	44
Kapittel 3	
Kunnskapsutvikling og metoder	49
Tre former for kunnskap	52
Metoder for kunnskapsutvikling	54
En tverrfaglig utfordring	70

Kapittel 4	
Universell utforming i etisk perspektiv	74
Menneskesyn	76
Etiske teorier	77
Hvordan fortolkes «alle»?	81
Utvikling av etisk skjønn	83
Sammenheng mellom verdigrunnlag og praksis	86
Kapittel 5	
Universell utforming i demokratisk perspektiv	89
Mennesket er borger i et samfunn	90
Mangfold	91
Deltakelse som sosial rettferdighet	98
Kapittel 6	
Statlige føringer for planlegging	104
Beskrivelse av plansystemet	105
Byggteknisk forskrift til plan- og bygningsloven	109
Handlingsplaner	113
Standarder	114
Kapittel 7	
Tverrfaglig samhandling og medvirkning	117
Tverrfaglig samhandling	119
Analyse av aktivitet	122
Medvirkning i planlegging	125
Kapittel 8	
Hva skal utformes universelt?	134
Produkter	135
Omgivelser	137
Programmer	139
Tjenester	141
Byrom	143
Utdanning	147
Kapittel 9	
Prioriteringer og mulige dilemma	151
Evaluering av universell utforming	152
Motstridende hensyn og mulige dilemma	156

Vernehensyn	157
Sosial bærekraft	162
Estetikk	164
Prioriteringer	166
Kapittel 10	
Utopi og strategi	170
Universell utforming overalt?	172
Er universell utforming for alle?	173
En kultur for tilgjengelighet	175
Henvisninger til nettsider	179
Litteratur	181
Stikkord	189